

AZALAN VEYA ARTAN ÇARPANLAR

● Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapınız. Çarpanlardan birinin 1 arttırıldığında işlem sonuçlarının (çarpımların) nasıl değiştiğini örnekteki gibi bulup yazınız.

$$\begin{array}{r} 3 \longrightarrow (+1) \longrightarrow \dots 4 \dots \\ \times 4 \qquad \qquad \times 4 \\ \hline 12 \text{ ----- } \rightarrow 16 \\ \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ...4... artmıştır.

$$\begin{array}{r} 7 \longrightarrow (+1) \dots \dots \\ \times 4 \qquad \qquad \times 4 \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... artmıştır.

$$\begin{array}{r} 6 \qquad \qquad \qquad 6 \\ \times 3 \longrightarrow (+1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... artmıştır.

$$\begin{array}{r} 5 \qquad \qquad \qquad 5 \\ \times 5 \longrightarrow (+1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... artmıştır.

$$\begin{array}{r} 4 \longrightarrow (+1) \dots \dots \\ \times 7 \qquad \qquad \times 7 \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... artmıştır.

$$\begin{array}{r} 6 \qquad \qquad \qquad 6 \\ \times 3 \longrightarrow (+1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... artmıştır.

● Aşağıdaki çarpma işlemlerini yapınız. Çarpanlardan birinin 1 azaltıldığında işlem sonuçlarının (çarpımların) nasıl değiştiğini örnekteki gibi bulup yazınız.

$$\begin{array}{r} 3 \longrightarrow (-1) \longrightarrow \dots 2 \dots \\ \times 2 \qquad \qquad \times 2 \\ \hline 6 \text{ ----- } \rightarrow 4 \\ \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ...2... azalmıştır.

$$\begin{array}{r} 5 \longrightarrow (-1) \dots \dots \\ \times 6 \qquad \qquad \times 6 \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... azalmıştır.

$$\begin{array}{r} 4 \qquad \qquad \qquad 4 \\ \times 3 \longrightarrow (-1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... azalmıştır.

$$\begin{array}{r} 4 \qquad \qquad \qquad 4 \\ \times 6 \longrightarrow (-1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... azalmıştır.

$$\begin{array}{r} 7 \longrightarrow (-1) \dots \dots \\ \times 3 \qquad \qquad \times 3 \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... azalmıştır.

$$\begin{array}{r} 9 \qquad \qquad \qquad 9 \\ \times 2 \longrightarrow (-1) \times \dots \dots \\ \hline \dots \qquad \qquad \dots \end{array}$$

Çarpım ..... azalmıştır.

● Aşağıdaki tabloda belirtilen çarpma işlemlerini yapınız. Çarpımlardaki değişimleri bulup yazınız.

İşlem	1. Çarpanı 1 arttır	Aradaki Fark	Çarpım Ne Kadar Arttı?
$4 \times 9 = \dots$	$\dots \times 9 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$3 \times 3 = \dots$	$\dots \times 3 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$4 \times 5 = \dots$	$\dots \times 5 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$6 \times 2 = \dots$	$\dots \times 2 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$5 \times 5 = \dots$	$\dots \times 5 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	

İşlem	1. Çarpanı 1 azalt	Aradaki Fark	Çarpım Ne Kadar Arttı?
$3 \times 6 = \dots$	$\dots \times 6 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$2 \times 4 = \dots$	$\dots \times 4 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$3 \times 7 = \dots$	$\dots \times 7 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$4 \times 4 = \dots$	$\dots \times 4 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$6 \times 4 = \dots$	$\dots \times 4 = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	

İşlem	2. Çarpanı 1 arttır	Aradaki Fark	Çarpım Ne Kadar Arttı?
$3 \times 7 = \dots$	$3 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$5 \times 4 = \dots$	$5 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$4 \times 6 = \dots$	$4 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$3 \times 7 = \dots$	$3 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$4 \times 2 = \dots$	$4 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	

İşlem	2. Çarpanı 1 azalt	Aradaki Fark	Çarpım Ne Kadar Arttı?
$4 \times 5 = \dots$	$4 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$3 \times 6 = \dots$	$3 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$2 \times 4 = \dots$	$2 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$7 \times 3 = \dots$	$7 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	
$8 \times 4 = \dots$	$8 \times \dots = \dots$	$\dots - \dots = \dots$	

● Çarpma işlemlerinde yuvarlak içine alınan çarpanlar bir azaltıldığında çarpımın nasıl değiştiğini eşleştirerek gösteriniz.

$$4 \times 6$$

7 azalır

$$3 \times 7$$

5 azalır

$$5 \times 3$$

6 azalır

$$6 \times 4$$

3 azalır

$$5 \times 7$$

4 azalır

● Aşağıdaki çarpma işlemlerinde çarpımların nasıl değiştiği ile ilgili ifadeleri okuyunuz. Buna göre ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" kutucuğunu boyayınız.

" 4×5 " işleminde 5 sayısını 1 arttırsak çarpım 4 artar.

D
Y

" 6×3 " işleminde çarpımın 6 artması için 6 sayısı 1 arttırılmalıdır.

D
Y

" 7×3 " işleminde 7 sayısını 1 azaltırsak sonuç 7 azalır.

D
Y

" 5×5 " işleminde çarpanlardan birisi 1 azaltılırsa çarpım değişmez.

D
Y